

روز شمار

یکشنبه

۶ خرداد ۱۳۵۸

۱ رجب ۱۳۹۹

۲۷ مه ۱۹۷۹

۲۲۰

به گفته "محمد رضا علوی" فرماندار خرمشهر، در اجرای سیاست دولت و خواست آیات عظام و مردم، از امروز به کلیه قوای انتظامی مستقر در خرمشهر دستور داده شده چنانچه افرادی دارای سلاح‌های غیرمجاز هستند، آنها را خلع سلاح نمایند. فرماندار خرمشهر یادآور شد که در حال حاضر ۳ نوع اسلحه در خرمشهر وجود دارد که عبارتند از اسلحه‌های دولتی، اسلحه‌هایی که مردم شخصاً خریداری کرده‌اند و اسلحه‌های غیرمجاز که در مورد جمع‌آوری این اسلحه‌ها از امروز با قاطعیت عمل می‌شود. در مورد اسلحه‌های دولتی، مردم باید این سلاح‌ها را تحویل دهند و در مورد سلاح‌هایی که مردم به دستور امام برای مقابله با طاعوت خریداری کرده‌اند، مردم می‌توانند با تحویل آنها رسید دریافت دارند و ما نیز متقابلاً پول اسلحه‌ها را پرداخت خواهیم کرد. (۱)

۲۲۱

آیت الله محمد طاهر آل شبیرخاقانی طی یک مصاحبه مطبوعاتی در قم، نتیجه مذاکرات خود و هیئت همراه را با امام خمینی تشریح کرد. وی گفت: نخستین مطلبی که مورد تأیید امام نیز قرار گرفت تسریع در تدوین قانون اساسی با در نظر داشتن آزادی کامل برای تمام مذاهب، احزاب و گروه‌ها بود. نکته دوم انتخاب افراد با تدبیر و ایمان برای تصدی مشاغل دولتی بود... شبیرخاقانی افزود: به هنگام دیدار با امام خمینی از موضوع بازسازی برخی عناصر افراطی برای ایراد اتهام‌های بی‌مورد به دیگران، اصلاح و تصفیه کمیته‌ها، یافتن بهترین راه‌های توحیدی اعطای حقوق شرعی و قانونی به تمام خلق‌ها، گزینش پاسداران انقلاب به نسبت جمعیت و رعایت آزادی‌های بیشتر بر طبق موازین شرعی برای ملت در رادیو و تلویزیون و مجلات و روزنامه‌ها سخن رفته است. وی افزود: منطقه خوزستان از جهات سیاسی و اقتصادی منطقه حساسی است و لازم است مأمورانی در آن خطه به کارگمارده شوند که با تدبیر و ایمان و سیاست و مهربانی به حل و فصل مسائل بپردازند. شبیرخاقانی در پایان گفت: این مطالب برای

اجرا مورد تأیید حضرت آیت الله العظمی امام خمینی قرار گرفته است. (۲)
در همین حال رادیو کلن اعلام کرد که شیخ محمد طاهر آل شبیرخاقانی هشدار داده است که بعید نیست به ایران دشواری‌های اقتصادی وارد آید، اگر دولت درخواست‌های سیاسی و مذهبی اعراب را برآورده نسازد. (۳)

۲۲۲

آیت الله ربانی شیرازی نماینده امام خمینی که به گزارش مطبوعات سرگرم بازدید از شهرستان‌های تابع آذربایجان غربی و بررسی خواسته‌ها و مشکلات مردم این استان است، امروز به بخش مرزی «اشنویه» رفت و در جلسه‌ای که با حضور روحانیان اهل تسنن و معتمدان شهر اشنویه در سالن شهرداری این شهر تشکیل شد، شرکت کرد.
در این جلسه ابتدا آقای «قاضی خضری» امام جمعه اشنویه در سخنانش با اشاره به ملاقات هیئت روحانیان منطقه با امام خمینی، گفت: «ما انتظار داریم که در حکومت اسلامی کلیه فرمان‌ها و اقدامات با الهام از قرآن باشد و امیدواریم که از قرآن منحرف نشویم.»
آیت الله ربانی شیرازی در این جلسه در سخنانش ضمن تشکر از استقبال گرم مردم اشنویه و سایر مناطق کردنشین گفت: «این استقبال‌ها نشان می‌دهد که برادری ما روزبه روز محکمتر شده است و این که اهالی اشنویه با ابتکار جالب و ارزشمند خود قرآن را در این مجلس قرار داده‌اند، برای ما الهام بخش است. ما امیدواریم با اتحاد و اتفاق دست فرصت‌طلبان بیگانه‌پرست را که بخواهند بین ما اختلاف ایجاد کنند با توسل به قرآن قطع کنیم.»

عبدالحسین بقایی

رهبر حزب جمهوریخواه ایران

آیت الله ربانی شیرازی در این مجلس از روحانیان و سران عشایر و سایر گروه‌های مردم اشنویه خواست که هرچه زودتر به اختلافات جزئی در منطقه پایان دهند و یادآور شد:
«مسئله مهم امروز، برقراری امنیت مرزی است. باید مرزهای ما با نیروی انتظامی محافظت شود و این امر با نیروی انتظامی قوی مؤثر است.» (۴)

۲۲۳

«عبدالحسین بقایی» رهبر حزب جمهوریخواه ایران در مورد الگوی حکومتی گفت: «اگر بخواهیم حکومت صدر اسلام را که ۱۴۰۰ سال از آن می‌گذرد الگوی حکومت و دولت امروز قرار دهیم بدون شک اشتباه می‌کنیم.» وی ضمن مخالفت تلویحی با

نظرهای امام ، افزود : « وقتی که گفته می شود هرکس اسم اسلام را نیاورد کافر مطلق است ، درست نیست . اختلاف نظرهای سیاسی را نباید با « لامذهبی » و « بی دین بودن » افراد اشتباه کرد . « بقایبی همچنین مدعی شد که از طریق مذهب نمی شود با کمونیست ها مبارزه کرد ؛ باید به آنها فرصت بدهیم حرفشان را بزنند تا مردم خود بدانند که حرف آنها چقدر بی منطق است . (۵)

۲۲۴

علی رغم وجود این تصور در جامعه از جمله در میان برخی از مسئولین کشوری و لشکری که سازمان و ساختار و تجهیزات ارتش در جریان انقلاب کاملاً منهدم شده است و تکرار همراه با بزرگنمایی این موضوع توسط رسانه ها و تحلیل گران خارجی ، برخی اظهارنظرهای مسئولین ارتش که در واقع نوعی اعتراف محسوب می شود ، نشان می دهد تجهیزات و ساختار این نیرو بر خلاف آنچه تبلیغ می شود ، چندان هم دست نخورده است . از جمله این اظهارنظرها ، امروز سرلشکر ناصر فرید رئیس ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران در یک مصاحبه مطبوعاتی راجع به بازدید چندروز قبل مهندس بازرگان و گفت و گوهای مطروحه فیما بین دولت موقت و ارتش و همچنین درباره روند تغییرات و شکل گیری ارتش جدید ، گزارش مبسوطی ارائه کرد که به اختصار چنین است :

« مهندس بازرگان رئیس دولت در قبال مسئولیتی که در دوران انتقالی دارد طبعاً بایستی همه ارگان های مملکتی را بشناسد و بتواند اینها را هماهنگ کند و به کار بگیرد . وقتی که من این سمت را پذیرفتم ، خود من هم در نتیجه برکناری چهار سال و نیم از ارتش به درستی نمی دانستم که انقلاب بر سر ارتش چه آورده است ؛ من کارم را از شناخت ارتش و آگاهی از آن آغاز کردم . متأسفانه مردم تصور می کردند که ارتش فاقد تجهیزات است و با نهایت تأسف این موضوع سرایت کرده بود به کشورهای خارجی که من خودم ده ها مقاله دیدم که تردید کرده بودند که آیا ارتش ایران تجهیزات و اسلحه دارد ؟

در یکی از نمایش هایی که بنده در فروردین ماه دیدم جز پرسنل بدون اونیفورم و مقداری شعار ، چیزی ندیدم . این تردید برای من هم حاصل شده بود که شاید انقلاب به کلی تمام موضع نظامی ما را به هم ریخته است . از روزی که رفتم به سر بازخانه ها ، دیدم که خوشبختانه ارتش هست ؛ تجهیزاتش را یافتم و سروسامان دادیم و سرباز و درجه دار و افسر را به سر بازخانه برگرداندیم و اونیفورم تنش کردیم .

من موقعی که حضور حضرت آیت الله خمینی رسیدم ، اعلام کردم که اجازه فرمایید ما ارتش را به مردم ایران و به دنیا نشان دهیم که ببینند ارتش هست و بر مبنای این موجودیت تکلیف بعدی مان را روشن کنیم . خوشبختانه ایشان پذیرفتند و روز ۲۹ فروردین به نام روز ارتش نامیده شد و ارتش در سطح مملکت با تجهیزات ، مهمات و اونیفورم ، به نام راهپیمایی و همبستگی با ملت در شهرها رژه رفت تا نظامیان ما که به طور کاذب احساس حقارت می کردند ، اینها ببینند که مردم به آنها نیاز دارند و همبستگی را حس بکنند و به بازسازی ارتش کمک شود .

در مسائل "نقده" و "گنبد" به طوری که ملاحظه شد، با ارائه یک موضع قدرت بالاتر از آنچه که در محل نیاز بود باز هم بنده سعی کردم به مردم نشان دهم و روی دیسیپلین نظامی سر ساعت و دقیقه خود را در اختیار عواملی که از [طرف] دولت برای آتش بس تعیین شده بودند، گذاشتم و مجدداً باز مردم دیدند که ارتش می‌تواند در بحران‌های کشور به ترتیبی که درگیری هم ایجاد نکند، ارائه قدرت بکند و میانجی [گری] نماید، به طوری که ضدانقلاب فرصت مبارزه را از دست بدهد و همینطور هم شد.

فربد در ادامه گفت: «نظر بنده این است که بنیادهایی که باید ارتش آینده ما را بسازد ابتدا این است که کشور ما مسلماً یک کشور جمهوری اسلامی خواهد بود، ما صاحب ایدئولوژی اسلامی هستیم. دوم این که کشور ما در جرگه کشورهای غیرمتعهد قرار خواهد گرفت، بنابراین ارتش ما متعلق به کشوری غیرمتعهد خواهد بود و این به طور مسلم در شالوده‌های گسترش ارتش خیلی موثر خواهد بود.»

ارتش ما در گذشته در قالب "تعهد سنتو" متعهد در قبال غرب بود که در خط دفاعی "ناتو - سنتو" بتواند منافع غرب را تأمین کند. براساس این شالوده تمرکز ارتش ما بیشتر در "آذربایجان و کردستان" بود؛ یعنی بایستی که این ارتش فاصله بین دریای خزر و مرز ترکیه را که به نظر غرب این جا حالت خلأی داشت برای پوشش سمت راست ناتو بپوشاند و ما دیدیم که تمام تجهیزات و یگان‌های ما در این نقطه تمرکز یافته‌اند. (ضمیمه دارد) طبیعی است که ما اگر به عنوان یک کشور غیرمتعهد بخواهیم ارتشمان را تغییر دهیم، هیچ لزومی ندارد که تراکم ارتش ما در یک نقطه خاصی باشد که وابسته به یک تعهد سیاسی خارجی باشد. ما اگر غیرمتعهد هستیم، ارتش ما باید در سطح مملکت به طور متناسبی تقسیم بشود، منتها باید طوری باشد که اگر با این که ما کشور غیرمتعهد هستیم از یکی از مرزهای کشور فرضاً دچار تهدید بشویم، تحرک این نیروها [باید] طوری باشد که بتوانند این تمرکز را در هر نقطه‌ای در یک زمان کمی [انجام] بدهند.

نکته بسیار مهم [دیگر] این است که اگر دقت کرده باشید، ارتش ما همیشه به نام ارتش شاهنشاهی متعلق به یک فرد بود، این فرد ارتش را بنابه خواست فردی خودش هدایت می‌کرد و ما نمونه آن را دیدیم. آن روزی که ملت ایران نمی‌خواست تحمل رژیم [شاهنشاهی] را بکند، ارتش متعلق به آن فرد بود، بنابه دستور آن فرد و بنابه فطرت نظامی که سلسله مراتب را باید رعایت کند، بدنه ارتش که واقعاً تمایل به حرکات ضدملی نداشت تا روزهای آخر بنابه دستور فرماندهانی که منتخب شده بودند به خاطر آنکه اجرای امر آن فرد را بکنند بیشتر از حد در مقابل ملت ایران ایستادند، ولی در شب انقلاب وقتی که آن سرانی که انتخاب شده بودند برای این که ارتش را در جهت فردگرایی هدایت بکنند، خنثی شدند، بدنه ارتش به طور مسلم و قاطع تسلیم ملت شد.

در شرایط فعلی، ما ارتش را می‌خواهیم در جهت ملت ببریم؛ یعنی ارتش باید پاره‌ای از

ملت باشد، ملت باشد که الهام بخش به ارتش باشد. ارتش باید خود را جزو لایتجزای ملت بداند. بدیهی است وقتی ارتش به خاطر ملت بقا پیدا کرد و سازمان یافت، تبلور آرزوهای ملی دولتی است که منتخب اکثریت ملت است، پس این ارتش یکپارچه در اختیار دولتی قرار می‌گیرد که این دولت منتخب ملت است. باین ترتیب ارتش ما از این به بعد ارتشی است ملی و در جهت ملت قدم برمی‌دارد و در اختیار و تبعیت صددرصد دولتی است که این دولت منتخب ملت باشد با ایدئولوژی مربوطه اش و با روال‌های خاصی که می‌خواهد در این مملکت اعمال قدرت و سیاست کند. خود این انحراف پرسنل ارتش از یک حالت فردگرایی به سمت این که ملت صاحب آن است و این در خدمت ملت است، از نظر تربیت درونی پرسنل کار بسیار وسیعی است.»

فربد درباره عدم شرکت افراد نظامی در احزاب و گروه‌های سیاسی گفت: «افراد نظامی حق دخالت در سرنوشت مملکت را مانند هر فرد دیگری دارند اما بحث بر سر این است که تعصبات حزبی در داخل ارتش باشد یا نباشد؟ تصور منطقی همه ارتش‌های جهان است که ارتش که نیروی امنیتی مملکت است، به گونه یکپارچه در اختیار دولت است. اگر ما تصور کنیم که تعصبات از خارج با سرباز داخل ارتش بشود، درست این تعصبات در داخل ارتش به گونه‌ای که در خارج است ایجاد ناهنجاری‌هایی در داخل سربازخانه می‌کند که ما باید از آن بر حذر باشیم.»

ما نمی‌گوییم که یک سرباز صاحب یک ایدئولوژی نباشد، ما می‌گوییم در خارج از محیط سربازخانه ایدئولوژی را، آگاهی اش را پیدا کند و با آن زندگی کند و تعصب هم داشته باشد اما در داخل سربازخانه اولویت با یکپارچگی است، یعنی دو نظامی با دو ایدئولوژی با هم باید مشترکاً برای امنیت مملکت همگام باشند.»

وی افزود: «انقلاب موجب شده که در سربازخانه‌ها آزادی ایجاد بشود. ما برای ایجاد انضباط و روحیه و تجدید سازمان ارتش علاوه بر این که در دانشکده‌ها مکتب‌های ایدئولوژی را مطرح می‌کنیم، از مقامات عالی رتبه روحانیون دعوت می‌کنیم که راجع به مسائل مذهبی به میزان وسیعی سخنرانی و کتاب داشته باشیم. با این ترتیب من فکر نمی‌کنم ارتشی که درست همپای ملت ایران دارد در آگاهی‌های انقلابی شرکت می‌کند، به طور آزاد با نشریات مملکت تماس است و با احزاب مملکت در تماس است، چطور شما می‌توانید تعبیر کنید که چنین ارتشی با اختناق بسر می‌برد.»

تیمسار فربد گفت: «ستاد کل دارای یک شورایی است و این شورا را من پریروز در دولت به تصویب رساندم. این شورا تشکیل شده است از یک هسته مرکزی از روشنفکرترین افسران. طرح بنده این است که در نوسازی ارتش - که امروز در آستانه آن قرار گرفتیم و موجودیت ارتش را ما شناختیم و می‌خواهیم حالا شروع به ساخت مجدد آن کنیم - من از تمام لیدرهای حزبی و جراید مملکت دعوت خواهم کرد، از هر کسی که بتواند فکری برای نوسازی ارتش بدهد و اینها بیایند در این جا بنشینند با ما بحث کنند و هیچ تعصبی نداریم که اینها از کجا هستند، هرکس که

ایرانی است و داعیه دارد که روی بافت آتیه ارتش مملکت ایران نظری دارد و صاحب نظر است ، ما دعوت خواهیم کرد و ما نوسازی ارتش را در معرض افکار همه افراد ملت ایران قرار خواهیم داد به گونه‌ای که هرکس از این جا خارج می‌شود بداند که ارتش به چه ترتیب دارد نضج می‌گیرد و به چه ترتیب دارد شروع به کار مجدد می‌کند .

چنین ارتشی که ما در آینده خواهیم داشت که از افکار عمومی سرچشمه گرفته ، این ارتش به هر صورت که دربیاید ارتشی است که متعلق به مردم است و ساخت آن با آگاهی مردم است و چنین ارتشی مورد توجه و قبول ملت ایران است .

تیمسار فرید درباره فعالیت‌های اویسی و پالیزبان گفت : « بنده به نام رئیس ستاد کل ارتش هنوز یک نوع فعالیتی که توجه ما را جلب بکند که در مقابل موضع گیری چنین افرادی قرار بگیریم ، بنده نفی می‌کنم اما به طوری که شایعات است و اطلاعاتی که به ما می‌رسد این افراد در خارج مملکت پول‌هایی می‌گیرند و در بیرون از مرز کشور می‌خواهند پایگاه‌هایی درست کنند که به درون ما دخالت کنند . البته این قبیل افراد دست بردار نیستند تا روزی که ما ثبات قطعی پیدا نکنیم . ما تنها این دو نفر را در خارج نداریم ، در داخل مملکت هزاران نفر از این قبیل افراد به طور مسلح و غیرمسلح بیتوته دارند و برای سقوط انقلاب ما طرح‌ها و نقشه‌هایی دارند . همه اینها روی هم رفته این است که ضدانقلاب هنوز زنده است و فرصت طلب است . وقتی که ارتش ما نوسازی شود و مملکت هم سریع پیش رفت ، اینها دیگر خودبه خود از بین خواهند رفت ، ولی ارتش آمادگی دارد که در مقابل این توطئه‌ها بایستد و خنثی کند کما این که دو نمونه آن را ذکر کردم . » (۶)

۲۲۵

به گزارش مطبوعات به دنبال تسلیم دعوت نامه ایرانیان مقیم امارات متحده عربی به حضور امام خمینی ، آیت الله خلخالی به همراه هیئتی وارد دوبی شد و حاکم دوبی ، رئیس تشریفات و نیز نمایندگان تجار و علمای دوبی در فرودگاه به گرمی از وی استقبال کردند . آیت الله خلخالی در همان شب با « شیخ آل مکتوم » حاکم دوبی ملاقات نمود . در این ملاقات علاوه بر همراهان آیت الله ، جمعی از شخصیت‌های ایرانی مقیم دوبی و اعضای کمیته حضور داشتند . گزارش‌ها حاکی است که این مذاکرات بسیار مفید و رضایت بخش بوده است . آیت الله خلخالی در این ملاقات شمه‌ای از جنایات شاه مخلوع را تشریح و اضافه کرد : « ما دست از سر جنایتکاران برنمی‌داریم و اگر همه ما را هم ترور کنند ، آنها را به جزای خود می‌رسانیم . ملت ایران دیگر بیدار شده است . » (۷) آقای خلخالی در گفت و گو با رئیس امارات متحده عربی تأکید کرده که انقلاب ایران تنها با شخص شاه مخلوع مخالف نیست ، بلکه مخالف کلیه نیروهای امپریالیستی و صهیونیستی است که از او حمایت کرده‌اند . آیت الله خلخالی ضمن اشاره به اوضاع خلیج فارس در دوران رژیم شاه سابق ، تصریح کرد که در آن زمان خلیج نه ایرانی بوده و نه عربی ، بلکه خلیج آمریکایی بوده است ، اما اکنون از برکت پیروزی انقلاب ، خلیج اسلامی شده است . (۸)

در همین حال خبرگزاری فرانسه به نقل از آیت الله خلخالی گزارش داد: «ایران تمام نام‌گذاری‌های ساختگی را که امپریالیسم به خلیج نسبت می‌دهد رد می‌کند، زیرا این خلیج در پی موفقیت انقلاب ایران تبدیل به یک خلیج اسلامی شده است.» این خبرگزاری افزود: آیت الله خلخالی در دویی با اظهار این نکته گفته است: خلیج عرب - فارسی یک خلیج اسلامی است. خبرگزاری فرانسه در تفسیر این مطلب گفت: «رژیم سلطنتی ایران خلیج را به عنوان یک خلیج پارسی تلقی می‌کرد اما اعراب معتقد بودند این یک خلیج عربی است و به این نام گذاری اعتراض داشتند. جدا از این کشمکش لغوی، بین اعراب و امارات عرب یک دعوی اراضی نیز وجود دارد. تهران با مطرح کردن حساسیت استراتژیک راه آبی خلیج، سه جزیره کوچک عرب (!) ابوموسی، تنب بزرگ و کوچک را در سال ۱۹۷۱ در پی خروج نیروهای انگلیسی از خلیج اشغال کرده بود.» (۹)

۲۲۶

سفارت آمریکا در تهران در گزارشی به امضای کاردار ناس با قید فوری - سری، با موضوع «تقاضای دولت موقت جهت اطلاعاتی درباره فعالیت‌های خرابکاری» در ایران، نوشت:

«در ملاقات کاردار با انتظام یک بار دیگر علاقه دولت ایران به مبادله اطلاعات ابراز گردید. همان طوری که به یاد دارید، ما قبلاً به او متنی در مورد افغانستان دادیم. در ملاقات ۲۴ مه (۳ خرداد) انتظام گفته بود که این اطلاعات مفید واقع شده ولی دولت موقت بیشتر به ناآرامی‌هایی که امنیت داخلی را به خطر می‌اندازد علاقه دارد. در ملاقات ۲۶ مه (۵ خرداد) افزود که دولت موقت نگران مداخله عراقی‌ها در خوزستان و فعالیت فلسطینی‌ها و لیبیایی‌هاست. انتظام گفت که دولت موقت اطلاع یافته است که «جرج حبش» اخیراً از چند منطقه خلیج فارس دیدن کرده است و شاید یکی از دلایل این سفر ایجاد ناراحتی برای ایران بوده است...

کاردار به انتظام گفت که نظر صادقانه اش این است که مسئله حفاظت از اطلاعات امنیتی که به دولت موقت داده می‌شود، از اهمیت ویژه برخوردار است. انتظام به سرعت پاسخ داد که اطلاعات درباره افغانستان فقط به بازرگان گفته شده و پس از آن سندش نابوده شده است. کاردار به انتظام گفت که من در مورد امکان تبادلات خبر بررسی می‌کنم تا اگر ممکن بود، هرگونه اطلاعات که در مورد فعالیت‌های مذکور داشته باشم، به شما بدهم.»

در پایان این گزارش، کاردار سفارت آمریکا در تهران به وزارت امور خارجه آن کشور پیشنهاد کرده است: «اگر وزارت قبول کند که خطر (ریسک) مبادله اطلاعات درباره فعالیت‌های خرابکاری فلسطین، لیبی و عراق به امکان روابط و همکاری نزدیک با دولت ایران می‌آورد، سند این اطلاعات را جهت دادن به انتظام [از سازمان‌های اطلاعاتی ذی ربط] درخواست کنید.» (۱۰)

۲۲۷

«آیت الله صدر» رهبر برجسته مذهبی - انقلابی شیعیان مبارز عراقی در اثر اعمال فشار دولت بعثی، این کشور را ترک می‌کند. به گزارش خبرگزاری پارس «آیت الله سید محمد باقر صدر» که در

حال حاضر مقیم نجف هستند در نظر دارد از عراق خارج شده و در کشور دیگری سکونت اختیار کند. گفته می‌شود تصمیم مشارالیه به علت تضییقاتی است که خصوصاً در هفته‌های اخیر مقامات عراقی در مورد ایشان به عمل آورده‌اند. (۱۱)

۲۲۸

“لئونید برژنف” صدر هیئت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی در نامه متقابلی که به مناسبت قبول استوارنامه دکتر “محمد مکری” سفیر ایران در شوروی برای نامبرده فرستاد، تأکید کرد: «این اعتقاد قطعی ماست که هیچ‌گونه مشکلی که مانع تقویت اعتماد دوجانبه، ایجاد سوءظن و نگرانی در روابط بین دو کشور شود، وجود ندارد. تمام آن چیزهایی که فرصت‌های مطلوبی برای توسعه همه‌جانبه روابط ایران و شوروی و تساوی حقوق دوجانبه همکاری‌های مفید بین ایران و شوروی از جهت اقتصادی، بازرگانی، فرهنگی و سایر زمینه‌ها به نفع مردم دو کشور ما فراهم می‌سازد، موجود است.» برژنف اضافه کرد: «ما از خروج ایران از “سنتو” استقبال می‌کنیم که به عنوان وسیله‌ای در دست نیروهای دشمن علیه صلح و دوستی بین ملت‌ها بود. از طرف اتحاد جماهیر شوروی، تمایل جمهوری اسلامی ایران بر الحاق به جنبش عدم تعهد نشان دهنده این واقعیت است که جمهوری اسلامی ایران مساعی خود را در راه حفظ صلح دائمی و امنیت ملت‌ها و مبارزه علیه امپریالیسم و استعمار جدید به کار خواهد برد. بنابراین در وضعیت حاضر نشانه‌هایی نیز از همکاری در صحنه بین‌المللی با در نظر گرفتن تضمین صلح جهانی و امنیت ملل در مقابل دو کشور ما ایجاد شده است.» برژنف تصریح نمود: «در اوقات سخت انقلاب ایران، اتحاد شوروی با اطمینان و بدون شبهه علیه هرگونه دخالت خارجی در امور داخلی ایران به هر شکل و تحت هر عنوان اخطار کرد و اتحاد شوروی در میان اولین کشورهایی بود که به شناسایی دولت موقت اسلامی ایران اقدام کرد.» (۱۲)

۲۲۹

سلطان “قابوس بن سعید” سلطان عمان در مصاحبه‌ای با مجله تایم چاپ نیویورک با اشاره به اوضاع خلیج فارس گفت: «وضع منطقه خلیج فوق‌العاده خطرناک شده است و آمریکا هنوز هم وقت دارد که به یک ابتکار دیپلماتیک تازه دست بزند و در غیراین صورت، آینده خلیج بشدت مورد تهدید قرار خواهد گرفت.» وی افزود: «من شخصاً از سیاست شوروی آگاهی کامل دارم و می‌دانم که این کشور چگونه از مردم منطقه بهره‌برداری می‌کند و چگونه آشوبگران را به ادامه عملیات خود تشویق می‌کند و اگر یک حمله سازمان یافته از جانب شوروی با ابعادی گسترده آغاز شود، ما به کمک احتیاج خواهیم داشت.» سادات “بی تردید یک کمک نظامی برای ما خواهد فرستاد و “عربستان سعودی” نیز خود یکی از قدرت‌های منطقه است.»

در واکنش به سخنان سلطان قابوس “احمد محمد فسانی” عضو کمیته اجرایی جبهه خلق برای آزادی عمان (ظفار)، گفت: «هم اکنون هفت هزار سرباز مصری در عمان جای نیروهای ایرانی را گرفته‌اند و سلطان قابوس یک پایگاه نظامی استراتژیک در جزیره “مسیره” در اختیار

آمریکا گذارده است که کشورهای خلیج فارس را به شدت تهدید می‌کند. « وی اضافه کرد: « سادات با امضای قرارداد ننگین صلح با اسرائیل، ارتش مصر را به ژاندارم امپریالیسم و صهیونیسم در منطقه تبدیل کرده است. ارتش مصر که نزدیک به یک میلیون سرباز در اختیار دارد اینک دیگر در برابر اسرائیل قرار ندارد. » (۱۳)

ضمیمه خبر شماره ۲۲۴

سر لشکر فرید در تحلیل چگونگی استقرار و تمرکز ارتش ایران در زمان رژیم سابق دچار اشتباه شده است چرا که در آن زمان نیز تمرکز ارتش ایران منطقه‌ای بوده است. در این باره سردار غلامعلی رشید معاون اطلاعات و عملیات فرماندهی کل قوا اظهار می‌داشت: فقط لشکر ۶۴ و لشکر ۲۸ در فاصله بین ترکیه و دریای خزر مستقر بودند و بقیه نیروها از جمله لشکر ۹۲، لشکرهای ۱ و ۲ گارد (لشکر ۲۱ حمزه)، لشکر ۷۷ خراسان، لشکر ۸۱ کرمانشاه، تیپ ۵۵ هوارد، لشکر ۱۶ قزوین و... در مناطق مختلف کشور از جمله در جنوب، مرکز و شمال شرقی مستقر بودند.

منابع و مأخذ روز شمار ۱۳۵۸/۳/۶

- ۱ - روزنامه اطلاعات، ۱۳۵۸/۳/۷، ص ۲.
- ۲ - روزنامه کیهان، ۱۳۵۸/۳/۷، ص ۸.
- ۳ - خبرگزاری پارس، «گزارش‌های ویژه»، نشریه شماره ۶۵، ۵۸/۳/۷، ص ۷، رادیو کلن.
- ۴ - مأخذ شماره ۲، ص ۲.
- ۵ - مأخذ شماره ۱، ص ۸.
- ۶ - روزنامه کیهان ۱۳۵۸/۳/۶، ص ۵.
- ۷ - مأخذ شماره ۲، ص ۳.
- ۸ - روزنامه اطلاعات ۱۳۵۸/۳/۸، ص ۲.
- ۹ - روزنامه کیهان ۱۳۵۸/۳/۸، ص ۵، خبرگزاری فرانسه.
- ۱۰ - دانشجویان پیرو خط امام، اسناد لانه جاسوسی آمریکا، جلد ۱۰ (تهران: نشر لانه، بی تا) ص ۶۴-۶۵.
- ۱۱ - مأخذ شماره ۱، ص ۲، خبرگزاری پارس، تهران.
- ۱۲ - مأخذ شماره ۱، ص ۷ و مأخذ شماره ۲، ص ۸.
- ۱۳ - مأخذ شماره ۱، ص ۸، خبرگزاری فرانسه.